

Antagen kommunstyrelsens arbetsutskott
2017-03-21 § 25

Yttrande: Landsbygdskommitténs slutbetänkande För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)

Bakgrund

Härnösands kommun välkomnar landsbygdskommitténs slutbetänkande och anser att den grundläggande utgångspunkt som Landsbygdskommittén utgått från i uppdraget med att ta fram en sammanhållen landsbygdspolitik är av största vikt för ett lyckat genomförande.

”De som bor och arbetar i landsbygderna ska ha samma möjligheter till ett gott liv som medborgarna i resten av Sverige. Landsbygderna ska ha samma förutsättningar att utvecklas som andra delar av vårt land.”

Synpunkter

Härnösands kommun ingår i en region som, enligt Jordbruksverkets definition klassas som landsbygd. Regional utveckling och landsbygdsutveckling är därför principiellt detsamma för länet och dess kommuner där både tätorter och landsbygd behöver ingå i utvecklingsinsatser.

Nedan anges synpunkter vilka berör fem av slutbetänkandets åtta utpekade specifika områden: Näringspolitik, kompetensförsörjning, styrning och organisering, statlig närvaro samt digitalisering och transportinfrastruktur. Synpunkterna är kopplade till sammanställningen av de 75 förslagen.

- Näringsliv och företagande

ALMI Företagspartner AB:s uppdrag förstärks

Härnösands kommun välkomnar initiativet att ge Almi nya uppdrag gentemot företag i de glesa och mycket glesa landsbygdskommunerna.

Härnösands kommun anser dock att det är absolut nödvändigt att Almi även fullt ut säkerställer den fysiska närvaron på de kontor som redan idag är etablerade i kommunerna. Företag ska på lika villkor kunna utvecklas och få tillgång till Almis erbjudande.

Det speciellt riktade åtgärds paketet till utpekade 23 kommuner

Härnösands kommun välkomnar utformningen av ett speciellt åtgärdspaket till utsatta kommuner på landsbygden men ifrågasätter logiken i att peka ut 23 särskilt utsatta kommuner.

Insatser bör också ta hänsyn till effekter från tidigare genomförda centraliseringsåtgärder. Härnösands kommun har sedan 1990 tappat ca 1500 statliga jobb genom centralisering. Senast i juni 2016 försvann ca 200 jobb p.g.a. Mittuniversitetets nedläggning av Campus Härnösand. Dessa tappade arbetstillfällen har självfallet medfört stora utmaningar för kommunen.

- Kompetensförsörjning

Härnösands kommun välkomnar förslaget om ökad tillgänglighet till högre utbildning, att utveckla utbildningscentra för högre utbildning samt satsningar på kommunala lärcentra.

Härnösands kommun ser även vikten av att samordning är nödvändig mellan ansvariga för olika utredningar och uppdrag, exempelvis:

På uppdrag av Utbildningsdepartementet ska Statens skolverk utreda förekomsten av lärcentra, vilka behov dessa fyller och effekterna av verksamheterna för målgruppen. Skolverket ska utifrån analysen om behov finns, föreslå hur lärcentra kan vidareutvecklas med syfte att öka genomströmning i utbildning och förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Uppdraget ska slutredovisas senast 29 september 2017.

Utifrån regeringens uppdrag till Tillväxtverket ska myndigheten i juni 2017 presentera sitt uppdrag med förslag på riktlinjer för regional kompetensförsörjning.

Utredningar med stor beröring till varandra bör därför samordnas för att få kraft vid genomförande av åtgärder avseende tillgänglighet av högre utbildning och bästa förutsättningar för matchning av det lokala och regionala arbetslivet.

- Styrning och organisering

Härnösands kommun välkomnar landsbygdskommitténs konstaterande om att ett statligt helhetsperspektiv är centralt för att skapa förutsättningar för en sammanhållen landsbygdsolitik. Det är positivt att konsekvenser för landsbygden blir en obligatorisk del i propositioner, utredningar och regeringsbeslut, samt att ett landsbygdspolitiskt ansvar tydliggörs i myndigheternas instruktioner.

- Statlig närvaro

Härnösands kommun välkomnar förslaget om att utlokalisera statliga jobb. Ur ett nationellt perspektiv kan och bör sådana lokaliseringssmässiga förändringar göras med stor hänsyn till effektivitet och statens kostnader. Att utöka redan etablerad men småskalig myndighetsinfrastruktur i landsbygd på bekostnad av stora svällande enheter i storstadsområden är i många fall effektivt. Etableringar av helt nya myndigheter bör som regel leda till

lokalisering utanför storstadsområden. Myndighetschefer bör vara bosatta på verksamhetsorten.

Som beskrivet ovan har Härnösands kommun under de senaste decennierna tappat ett stort antal statliga arbetstillfällen.

Det är av yttersta vikt att åtgärderna för omlokaliseringar och nya myndighetsetableringar görs innan eller inom den av kommittén föreslagna tidsperioden (5-7 år).

Härnösands kommun anser att det är absolut nödvändigt att säkerställa polisens närvaro i alla delar av landet och att maximal insatstid införs vid allvarliga brott.

- Digital kommunikation och transportinfrastruktur

Härnösands kommun välkomnar tillskottet till landsbygdsprogrammet för bredbandsutbyggnad och understryker att prioritering bör ske av områden där kommersiell utbyggnad inte bedöms vara aktuell.

Härnösands kommun anser det vidare vara mycket angeläget att de invånare vars kopparnät inte längre fungerar, får tillgång till bredband.

Transportinfrastrukturen spelar en avgörande roll för möjligheten att bo och leva på landsbygden. Detta behandlas i alltför liten utsträckning i betänkandet. Kraftfulla åtgärder och satsningar krävs för att binda ihop infrastrukturen i Sverige, för såväl gods- som persontrafik. Vikten av prioritering för en välfungerande infrastruktur och kollektivtrafik kan inte nog betonas. Satsning på dubbelspår längst Nya Ostkustbanan mellan Härnösand och Gävle är en nyckelfråga för att knyta ihop Norrlandskusten och Stockholm.

Fred Nilsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Anders Gäfvert (M)
2:e vice ordförande kommunstyrelsen